

PIANOKOULU LEENAN OPETUSSUUNNITELMA

2018 -

Taiteen perusopetus
Taiteenala: Musiikki
Oppimäärä: Yleinen

Leena Sievänen

15.5.2018

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminta-ajatus	2
Arvot	3
Oppimiskäsitys	3
Oppimisympäristö	5
Työtavat	5
Oppilaitoksen toimintakulttuuri	6
Opetuksen rakenne ja laajuus	7
Opetuksen yleiset tavoitteet	7
Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laajuudet	8
Musiikkitaito 1	8
Musiikkitaito 2	10
Musiikkitaito 3	12
Teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laajuudet	14
Mestarikurssi 1	16
Mestarikurssi 2	19
Opetusjärjestelyt ja oppitunnin rakenne	22
Oppimisen arviointi	23
Arvioinnin kohteet	24
Oppimäärän yksilöllistäminen	25
Oppilaaksi ottamisen periaatteet	25
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	25
Toiminnan jatkuva kehittäminen	25
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	25

PIANOKOULU LEENA SIEVÄSEN OPETUSSUUNNITELMA 2018 -

Taiteen perusopetuksen musiikin yleinen oppimäärä

Oppilaitostiedot

Pianokoulu Leena Sievänen (ent. Lehtonen)

Länkiniitynkatu 16, 33580 TAMPERE

www.pianokoululeena.fi

P. 03 363 5591 tai

P. 050 525 3789

Pianokoulu Leena Sievänen on yksityis- ja ryhmäopetusta antava oppilaitos, jonka opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja asetukseen 813/1998 sekä opetushallituksen v. 2017 vahvistamiin opetussuunnitelman perusteisiin.

TOIMINTA-AJATUS

Musiikin perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää monien taiteenalojen opetusta. Pianokoulu Leenan tehtävänä on tarjota kaikenikäisille oppilaille mahdollisuuksia opiskella musiikkia pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Tavoitteellisilla opinnoilla edistetään oman taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä musiikin harrastamista. Pianokoulu Leena kehittää musiikinalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua musiikin ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Pianokoulu Leenan perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta musiikkitaiteen keinoin. Musiikin opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Opinnoilla vahvistetaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Ne tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Musiikkitaiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden musiikillisen identiteetin rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Pianokoulu Leena luo Taiteen perusopetuksen oppilaitoksena edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Tätä tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja myös kansainvälisesti tarpeen mukaan.

Musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elämänikäiselle harrastamiselle. Tämän lisäksi Pianokoulu Leenan tukee oppilaan omaehtoista musiikin harrastamista. Opiskelussa korostuvat musiikin harrastamisen ja yhteismusisoinnin ilo sekä oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman musiikin tekemisen ja kokemisen kautta.

Taiteen perusopetusta säätelevät Opetushallituksen antamat taiteenaloikohtaiset opetussuunnitelman perusteet sekä laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetus taiteen perusopetuksesta (813/1998). Pianokoulu Leena antaa musiikin perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan.

Pianokoulu Leenan toiminta-ajatuksena on kasvattaa soittamisen iloa opitun taidon myötä.

Pianonsoiton yksityistunnit vahvistavat oppilaan henkistä kasvua ja persoonallisuutta kehittämällä luovuutta ja käden taitoja yksilöllisellä tavalla.

Musiikin perusteiden opetuksen tarkoitus on ohjata opiskelija tavoitteelliseen, kärsivälliseen työskentelyyn sekä rakentamaan yhteistoimintaan tavoitteesta toiseen etenevän henkilökohtaisen opintosuunnitelman avulla.

Oppilas saa valmiudet musiikin laadukkaaseen harrastamiseen tai musiikin ammattioppilaitoksiin hakemiseen tässä opetussuunnitelmassa kuvatulla tavalla.

ARVOT

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat tiettyyn arvoperustaan. Sen mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Tätä linjaa noudattaa myös Pianokoulu Leena.

Pianokoulu Leenan tärkeimmät arvot ovat opiskelijälähtöisyys, myötäeläminen ja luovuus. Pianokoulun arvoihin sisältyy kestävä hyvinvointi: aito kohtaaminen, osallisuus, välittävä ja kunnioittava vuorovaikutus, rohkaiseminen, innostavuus, eettisyys, kulttuurinen monimuotoisuus, yhteistyökykyisyys, ympäristöystävällisyys, turvallisuus ja innovatiivisuus.

Arvot näkyvät Pianokoulun vapaissa kolmen linjan valinnoissa: ensin oppilas saa kokeilla vihreää linjaa eli korvakuulolta soittoa (Suzuki-menetelmä), sitten keltaista, jossa opitaan musiikin teoriaa tuttujen kappaleiden avulla ja lopulta punaista linjaa, josta saa tiedot ja taidot perinteisten peruskurssien tutkintotasojen mukaisen opiskelun kautta jopa ammatillisiin opintoihin. Kaikenlaisella musiikilla on arvonsa ja toivekappaleidensa oppiminen ja esittäminen ovat loistavia kannustimia. Musiikin merkitys oppilaalle itselleen tuo myös lisää syvyyttä soittoon ja itsensä ilmaisuun musiikin välityksellä.

OPPIMISKÄSITYS

Pianokoulu Leena noudattaa taiteen perusopetuksen uusimpia oppimiskäsityksiä. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja keuhollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Pianokoulu Leenan perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Pianokoulu Leenan oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava

rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Pianokoulu Leenan oppilas on aktiivinen toimija. Tavoitteellinen toiminta itsenäisesti ja yhdessä opettajan kanssa luo myönteisiä tunnekokemuksia, oppimisen iloa ja uutta musiikkia luovaa toimintaa. Soittotekniikan kehittyminen perustuu kotona ohjeiden mukaan tehtäviin toistoihin ja itsenäiseen harjoitteluun.

Yksityistunneilla ei tarvitse vertailla omaa edistymistään muihin kuin itseensä. Heikompia osa-alueita on mahdollisuus kehittää ja vahvoja vahvistaa entisestään. Opettaja ohjaa tavoitteiden asettamisessa, mutta oppilas voi itse valita, mitä kappaleita hän haluaa harjoitella tavoitteeseen pääsemiseksi. Hänellä on jatkuvasti aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa.

Pianokoulu on laajentunut perinteisestä yksityisopetuksesta myös bändiharjoitteluun ja teknisten laitteiden käyttöön. Modernin tekniikan avulla voidaan saada jopa kotiharjoitteluun vuorovaikutusta. Esimerkiksi Pianorobot-opetuspelin äänentunnistustekniikka auttaa nuottien oppimiseen ja korvan kehittämiseen antamalla välitöntä palautetta sekä oikeista että vääristä nuoteista. Pianon soiton lisäksi Pianorobot soveltuu myös laulun oppimiseen. Internetistä ja älypuhelimista saadaan ladattua paljon musiikkia ja esimerkiksi valmiita taustoja harjoitteluun. Musiikin historian ja teorian hahmottamisen opiskelua varten Pianokoulussa on yksityistuntien lisäksi erillinen kuukausittainen Musiikin perusteet- nimisen tehtäväkirjan täyttämistä varten varattu ryhmätunti (Mupe). Musiikin hahmotuksen lisäksi oppilas oppii ammattilaisen (Mirja Kopran) laatimasta tehtäväkirjasarjasta paljon asiaa erilaisista soittimista ja musiikin historiasta.

Jokaisen yksilöllinen oppiminen laajenee kannustavassa ilmapiirissä myös yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta opiskelija saa osallistua taide-elämään. Musiikin oppiminen on tavoitteellista, kokonaisvaltaista ja pitkäkestoista, monella opinnot kestävät jopa yli kymmenen vuotta. Pianon ääressä työskennellään yleensä yksin, mutta pianoa voidaan soittaa myös nelikätisesti opettajan tai sisarusten kanssa pareittain. Ryhmissä toimintaa voi olla koulun konserteissa ja edellä mainituilla Musiikin perusteet – tehtäväkirjojen ratkomistunneilla (oppilaat ovat nimenneet nämä Mupe-tunneiksi).

Erilaisten oppilaiden huomioon ottaminen ja vuorovaikutteinen palaute ovat tärkeitä. Opetukseen vaikuttavat jokaisen aiemmat kokemukset ja elämismaailma. Lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa musiikkiin. Ryhmissä autetaan oppilasta arvostamaan kaikkien työskentelyä, musiikin tekemistä ja jokaisen työn hedelmiä. Toimintaa kehitetään yhdessä oppilaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa jatkuvasti muuttuvan maailman ja uusien innovaatioiden myötä.

Yhdenvertaisuutta, innostamista ja arvostusta tarvitaan. Suorituksellinen opetustekniikka on muuttumassa kohti improvisoivaa ja kokemuksiin perustuvaa kohtaamista. Toisen ihmisen merkitystä painotetaan ja egoistisen itsevarmuuden korostamista opetuksessa kritisoidaan. Suvaitsevaisuudesta on alettu siirtyä erilaisuuden arvostamiseen. Jokainen ihminen tarvitsee tunnustusta, kuuntelemista ja hyväksytyksi tulemisen juuri sellaisena kuin hän on. Omaperäisyys on rikkautta. (Lähde: Tunnustuksen pedagogia, Raisa Foster 2013)

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Pianokoulu Leenan opetus on saadun palautteen mukaan kannustavaa ja innostavaa. Oppitunnit suunnitellaan jokaisen kanssa henkilökohtaisesti ja yksilölliset toiveet huomioon ottaen. Opetus on eettistä, ympäristö-ystävällistä, paikallista ja turvallista. Opiskelijalle tarjotaan asianmukaiset tilat ja huippuvälineet musiikin opiskeluun. Yksityistunneilla käytettävä soitin on Yamahan 189 cm flyygeli. Käytössä on muun muassa tietokone, internet, printteri, stereot, vahvistimia, mikrofoneja, syntetisaattoreita, kitaroita, nokkahuiluja, rummut, metronomi ja runsaasti nuotteja sekä musiikkikirjallisuutta. Digitaalisina työvälineinä on tietokoneen lisäksi käytössä mm. ipadit ja älypuhelin.

Pianokoulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä ovat konsertit, musikaalit, elokuvat ja muut ulkopuoliset esitykset, esimerkiksi perhejuhlat tai taitoluistelu.

TYÖTAVAT

Lähtökohtana työtavoissa on yleisen oppimäärän tavoite eli tukea oppilaan omaehtoista musiikinharrastusta.

Pianokoulu Leena tarjoaa ensisijaisesti pianonsoiton oppimiseksi tehokasta yksityisopetusta. Tasolta toiselle edeten oppilas opetetaan lukemaan ja soittamaan nuotteja, jotka auttavat myös moneen muuhun musiikinharrastukseen, esimerkiksi toivekappaleiden laulamiseen, tanssimiseen, luisteleamiseen tai muuhun ilmaisuun. Tehokkaassa puolen tunnin oppitunnissa käydään läpi vanhat kotitehtävät ja annetaan uudet tehtävät. Lisäksi tehdään innostavia taiteidenvälisiä harjoituksia sekä soitetaan toivekappaleita, jotka motivoivat oppilaan menemään pianon ääreen kotona. Oppilasta kehoitetaan kertaamaan läksyjä kotona aluksi vähintään kerran päivässä 10 minuuttia ja tarpeen mukaan vähitellen lisäämään päivittäistä harjoitteluaikaansa. Tunnetusti toistojen avulla oppiminen tapahtuu parhaiten. Kotona oppilas harjoittelee tunnilla ohjatut toivekappaleet ja kotitehtävät, joissa monipuolisesti otetaan huomioon oppilaan yksilölliset musiikilliset tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet.

Yksityistuntien lisäksi Pianokoulussa on säännöllisesti ryhmätunteja, joissa voi soittaa, laulaa, esittää, kuunnella ja opiskella musiikin hahmottamista yhdessä sekä tutustua toisiin oppilaisiin, muihin taiteenaloihin ja niiden ilmaisukeinoihin. Pianonsoiton opiskelu on laajentunut monilla oppilailla paitsi muihin instrumentteihin, esimerkiksi lauluun ja bändisoittimiin, niin välillisesti musiikillisena harrastuksena myös konsertteihin, taitoluisteluun, tanssiin tai teatteriin. Piano on laajan äänialansa ansiosta erinomainen väline monenlaisen musiikin ja rytmin hahmottamiseen, mistä ikinä oppilas on kiinnostunut. Pianokoulun työtavat ja oppimisympäristöt sallivat monipuolisen työskentelyn sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa opiskellen. Oppilasta ohjataan vakavasti ottamaan myös kuulonsuojelu huomioon lukemalla oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa kuuloliiton sivusto <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/kuulonsuojelu/> tai vastaava tulostettu ohjeistus kuulonsuojelusta.

Pianokoulu Leena kiinnittää erityistä huomiota yhteismusisointitaitoihin: innostamalla jokaista oppilasta esittämään omat kiinnostuksen kohteensa ja kannustamalla harrastamaan toisten kanssa soittoa erilaisissa kokoonpanoissa, esimerkiksi nelikätisesti pianolla tai säestämään toisia instrumentteja (soittajia tai laulajia). Viestintä hoidetaan lähes reaaliaikaisesti pääasiassa älypuhelimilla (sähköposti, whatsapp, tekstiviestit ym.). Internetiä hyödynnetään jatkuvasti musiikinopetuksessa, kuten tutustumisessa muihin soittajiin, taiteenaloihin ja uutuuksiin. Oppilas

oppii oppimisen taitoja, kun häntä ohjataan säännölliseen opintojen suunnitteluun ja esitysten arviointiin. Musiikin hahmottamisen pohjana on perinteinen, ammattimainen nuottien opetus sovellettuna tämän päivän toivemusiikkeihin, niiden elävään ilmaisemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

Pianokoulu Leenan työtavat kehittävät opiskelijan

- oman instrumentin hallinnan taitoja monipuolisin harjoituksin (säännöllisesti yhdessä ja yksin)
- nuotinlukutaitoa ja *prima vista* - esitystä (=suoraan nuoteista esitys)
- korvakuulolta ja tempossa musiikin esittämistä hyödyntämällä teknologiaa (internet ym. laitteet)
- esiintymis- ja vuorovaikutustaitoja mm. konserteissa, yksityis- ja ryhmätunneilla
- tuntemusta paikallisiin ja kansainvälisiin, traditionaalsiin ja uusiin musiikkeihin (media, esitykset)
- oppimaan oppimisen taitoja, suunnitelmallisuutta ja työskentelyn arviointia.

OPPILAITOKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen, kuten Pianokoulu Leenan, toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Pianokoulu Leenan Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on oppilaiden kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Yksityistunnit mahdollistavat välittömän viestinnän, nopean palautteen ja hyvän vuorovaikutuksen opiskelijan, huoltajan ja opettajan välillä. Ryhmätunneilla ja konserteissa opitaan yhteistyötaitoja.

Oppilaan kannalta Pianokoulu Leenan toimintakulttuuri tähtää oppilaan arvostamiseen, hänen musiikillisen minän löytämiseen, soittamisen iloon ja tavoitteelliseen soittotaidon kehittämiseen osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää, ottaen opiskelussa huomioon kunkin oppilaan henkilökohtaiset musiikkitoiveet. Pianokoulu Leenan opetustoiminta tarjoaa jokaiselle yksilölle hyvän pohjan laadukkaaseen musiikin harrastamiseen tai musiikin ammattiopintoihin/korkea-asteen opintoihin hakemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan kehittämistä. Opettajan ammattitaitoa laajennan edelleen aina kun mahdollista, esimerkiksi Tampereen kesäyliopistossa opiskelemalla kasvatustieteiden uusia tuulia taiteen perusopetukseen sopivilla kursseilla, (tällä hetkellä Tanssi-innostamisen ohjaaja -kurssilla). Musiikinopetuksen arkikäytäntöihin olen levittämässä edelleen globaalia ja ekologista teknologiaa, Pianorobot - nuottienopetuspeliä. Pianorobotin vaikutus nuottien opetuksessa on tutkittu ja hyväksi havaittu mm. Sibelius-Akatemian musiikkipedagogien ryhmissä, facebook-kyselyllä v. 2016 ja kaksostutkimuksella v. 2017 Pirkanmaan Monikkoperheet ry:n kanssa yhteistyössä. Peli on myös huomattavasti lisännyt poikien osallistumista pianonsoiton opiskeluun (Taina Vänni: Avoimen

innovaatiojohtamisen menestystekijät - sisältöä elämyksiin ja elämyksiä sisältöihin, pro-gradu -työ 2018). Musiikin opettajien avuksi uuden teknologian käytön opastamiseen olemme juuri perustaneet yhdessä toiminnanjohtaja Taina Vännin ja Pianorobot Oy:n toimitusjohtajan Visa Vännin kanssa voittoa tavoittelemattoman Abcpianoclub ry:n, jonka toimintaa Pianokoulu Leena aikoo kehittää edelleen.

OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksessa opinnot on jaettu Yhteisiin ja Teemaopintoihin. Pianokoulu Leenan opintokokonaisuuksia on viisi, joista kolme on Yhteisiä (Musiikkitaito 1-3) ja kaksi Teemaopintoja (Mestarikurssit 1-2). Yhden opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 100 tuntia (á 45 min). Musiikkitaito 1 – 3 opintokokonaisuuksien suorittamiseen saa siis opetusta 300 h ja taitoja soveltavat Mestarikurssit 1-2 ovat 200 h. Viisi opintokokonaisuutta sisältää lopulta opetusta yhteensä 500 tuntia (á 45 min), kun Yhteisiin opintoihin (300 h) lisätään Teemaopinnot (200 h). Jos yhdessä vuodessa laskennallisia 45-minuuttisia tunteja opiskelee yhteensä 50, niin opintojen suorittaminen alusta loppuun kestää tasan 10 vuotta.

Yksityistunnin kesto on 30–60 minuuttia, joka sovitaan kunkin oppilaan kanssa. Yksityistunti on jokaisella oppilaalla yleensä kerran viikossa. Lisäksi ryhmätunnille kokoonnutaan lukukausien aikana joka kuukausi 60 minuuttia. Kaikki peruuntuneet yksityistunnit syystä riippumatta korvataan toisena ajankohtana sopimuksen mukaan, eli jokaisella Pianokoulu Leenan oppilaalla on etuoikeus yhdenvertaisesti saada sama tuntimäärä opetusta joka vuosi.

Tarkemmat opetusjärjestelyt kerrotaan s. 22 Opetusjärjestelyt ja oppitunnin rakenne.

OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Pianokoulu Leenan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Pianokoulu Leenan yleisen oppimäärän tavoitteena on oppilaan oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa Pianokoulu Leenan oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisekeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Pianokoulu Leenan yleisenä tavoitteena on vahvistaa oppilaan henkistä kasvua, luovuutta ja persoonallisuutta musiikin avulla. Musiikin oppimisen tavoitteellisuus toteutetaan suunnittelemalla jokaisen opinnot henkilökohtaisesti ja oppilaslähtöisesti tasolta toiselle edeten.

Pianokoulu Leenan opetuksen tavoitteena on elinikäisen hyvän musiikkisuhteen luominen ja ylläpitäminen sekä musiikillisen taidesuhteen edistäminen osallistumalla kulttuurielämään. Tavoitteelliset opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia musiikin tekemiseen ja

kokemiseen sekä siitä nauttimiseen. Pää tavoitteena on oppilaan oman musiikillisen vahvuuden löytäminen. Yksityiskohtaiset tavoitteet on lueteltu tarkemmin seuraavissa opintokokonaisuuksissa.

YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Musiikin perusopetuksen opintojen tavoitealueet ovat

- Soittaminen ja laulaminen
- Esittäminen ja ilmaiseminen
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- Taiteidenvälinen osaaminen

Pianokoulu Leenan Yhteiset opinnot muodostuvat kolmesta opintokokonaisuudesta: Musiikkitaito 1, 2 ja 3. Niiden tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat musiikin perusteisiin ja antaa kaikille mahdollisuus oppia soittamaan tai laulamaan nuoteista. Itsensä ilmaisemisen ja esiintymisen lisäksi musiikkia hahmotetaan kuuntelemalla ja tutustumalla muihin esittäjiin ja soveltuviin taiteenaloihin. Opiskelujärjestys voi vaihdella yksilöllisesti oppilaan toiveiden ja opintosuunnitelman mukaisesti.

Yhteisten opintojen sisältönä ovat yleiset musiikin teoriat, hahmotuskyky ja tekniikat. Yhteiset opinnot ovat kaikille samoja musiikin lajeja, perinteistä soiton, laulun ja kuuntelun perusohjelmistoa, joita tarvitaan Teemaopinnoissa. Myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja ja paikallista musiikkia sisältyy opetukseen.

Yhden opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 100 tuntia (á 45 min). Musiikkitaito 1 – 3 opintokokonaisuuksien suorittamiseen saa yksilöllistä opetusta 300 h. Viisi opintokokonaisuutta sisältää lopulta opetusta 500 tuntia (á 45 min), kun Yhteisiin opintoihin (300 h) lisätään Teemaopinnot (200 h). Yhteisten opintojen tavoitteet ja sisällöt on esitelty tarkemmin seuraavissa kohdissa Musiikkitaito 1- 3.

Musiikkitaito 1 (100 h)

Tavoitteet:

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti.
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun

Opintokokonaisuuden tavoite: tutustua pianonsoiton perustekniikoihin ja musiikin teorian perusasioihin, edistää innostusta ja antaa työkaluja soittoon tai lauluun.

SISÄLTÖ

OPPILAAN TUTUSTUTTAMINEN VALITSEMIINSA INSTRUMENTTEIHIN: Henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan pianonsoitossa opetetaan sormitus, soittimien osat, niiden kuuntelu, kuvien soitto, soitto- ja käden asento, mustilla koskettimilla improvisointi. Muiden soittimien ja laulun äänialoja esitellään pianolla, orkesterisoittimien ääninäytteitä kuunnellaan internetistä tai syntetisaattorilla. Pianokoulu Leenan kaikkia orkesterisoittimia/musiikkilaitteita saa kokeilla ohjatusti yksityistunneilla.

OPPILAAN OHJAAMINEN HARJOITTELEMAAN SOITTAMISEN, LAULAMISEN JA YHTEISMUSISOINNIN PERUSTAITOJA: Ohjataan perustaidoista treenaamaan ensin tempo, oktaavi ja C-duuri-asteikko. Sitten nuottikorttien askartelu tai Pianorobot-pelin kenttiä taitotason mukaan. Mustien koskettimien piirtäminen, korkeiden ja matalien sävelien tunnistus, duuri-molli-tonaliteetin lisäksi itämaisen ja aasialaisen asteikon soitto (Satu meni saunaan), muiden tuttujen kappaleiden laulu, sekä oikean ja vasemman käden täsmällinen yhteistyö soitossa. Lisäksi luovat harjoitukset ja improvisointi (mielen mukaan soitto), käden aseman vaihtaminen, oikea käsi vasemman yli sekä oikean ja vasemman käden vuoropuhelu. Rakenteesta opitaan kaanon (jäljittely) sekä hahmotetaan teema ja muunnelmat. Tuttujen kappaleiden laulaminen, nelikäsisesti opettajan kanssa soitto, sekä yhteismusisointina bändisoiton alkeita internetistä löytyvien taustojen tai opettajan kanssa tai muiden oppilaiden kanssa ryhmätunneilla. Toivekappaleiden kautta opetetaan sointumerkkien alkeet ja nuottikirjoitusta esimerkiksi tutuista lastenlauluista, helpoista kappaleista tai omista sävellyksistä.

OPPILAAN OHJAAMINEN MUSIIKIN MERKITSEMISTAPOJEN YMMÄRTÄMISEEN JA LUKEMISEEN: Ohjataan, miten ymmärretään ja luetaan soitto- ja nuottikirjoitus sekä vähitellen sointumerkit ja muut niiden merkitsemistavat. Esimerkiksi opetetaan legato-staccato-portato -kosketustavat, rytmit kokonuotista kahdeksasosiin, tahtiosoitusta ja tauot, kysymys ja vastaus - musiikin lauseet. $\frac{3}{4}$ -tahtilaji, nuotit kahden oktaavin alalta, äänen voimakkuus (f, p, crescendo, diminuendo), pedaali (kaikupoljin), aksentti, artikulaatio(jäsentely): alas-ylös -liike, ritardando (hidastus), fermaatti (pidennys). Teknisten taitojen ja dynaamisten vaihtelujen soveltaminen soitossa, nuottitehtäviä, kertausmerkki, etumerkit (korotus, alennus, palautus) ja koko- ja puoliaskleet, transponointi, kahdeksasosanuotti, vasemman käden toistuva rytmikuvio, vasemman käden vienti oikean yli, eksoottinen melodia (erikoinen sävelmä) 4. sävel korottamalla (puoliaskleita), peukalo käden alle (puoliaskleissa ja asteikoissa C-duuri ja a-molli), intervallit (sekunnista 2 kvinttiin 5), pienet sekunnit, mykkä sointu, $\frac{5}{4}$ -tahtilaji, joiku tms., bassosävelen sitominen, sävelväleistä kvinttisointuja (voimasointuja), 8va, jännite-purkaus, vasemman käden säestyskuvio (esim. Albertin basso) tai musiikin merkitsemistavat henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaan.

OPPILAAN OHJAAMINEN OMAKSUMAAN HYVIÄ HARJOITTELUTAPOJA JA HARJOITTELEMAAN SÄÄNNÖLLISESTI: Heikkoja osa-alueita parannetaan, vahvoja vahvistetaan entuudestaan treenaamalla opitun kertausta, yhä uudestaan toistoja, Pianorobot-peli, palaute ja internet apuna, aluksi joka päivä 10 minuuttia kotiharjoittelua ja vähitellen harjoittelu-aikaa lisätään, innostavien toivekappaleiden kuuntelu ja etsiminen kirjoista, musiikaleista, peleistä, elokuvista, konserteista, mediasta, niiden sovitus oppilaan taitotason mukaan soitto/lauluharjoitteluun, kappaleen musiikillisen merkityksen lisääminen tekstin, tarinan, kuvan tai liikkeen avulla johtaa säännölliseen harjoitteluun, metronomin kanssa kahdeksasosien ja taukojen soittaminen auttaa rytmin harjoitteluun, internetin tarjoamien taustojen kanssa harjoittelu (Riffstation, Youtube ym.) tunneilla ja kotona.

TILAISUUKSIEN TARJOAMINEN OPPILAAN ESIINTYMISEN HARJOITTELUUN: Oppilaskonsertti tarjotaan kaksi kertaa vuodessa tai oppilaan kanssa sovittu minikonsertti millä tahansa tunnilla esiintymis- ja ilmaisun harjoitteluun. Esityskappaleen saa jokainen oppilas valita itse ja siihen tehdään taitotason mukainen sovitus yhdessä opettajan kanssa. Esityskappaletta harjoitellaan jatkuvasti ja jokaiselta oppilaalta kuullaan tilaisuudessa yksi hyvä toivekappale, jonka ilmaisuun on panostettu erityisesti harjoittelua tunneilla ja kotona.

Joillakin esiintymiskynnystä madaltaa yhteismusisointi muiden oppilaiden, opettajan tai internet-taustojen kanssa. Esimerkiksi Riffstationista tai Youtubesta laitetaan toivekappale soimaan taustamusiikiksi ja oppilas saa kokemuksen yhteissoitosta soittamalla samaan aikaan kuin bändissä. Näin hän voi harjoitella myös kotona ja lopuksi voidaan kerätä kokoonpano esitykseen ja sovitaan kenraaliharjoitukset yhdessä. Oppilaan omien ideoiden ja ratkaisujen luominen, esimerkiksi oma sävellys voidaan myös harjoitella tilaisuuteen. Oman musiikkiesityksen ja siihen liittyvien musiikkitehtävien hahmotusta, monipuolisesti kuuntelutehtäviä ja muita taiteenaloja ilmaisukeinoineen voidaan käyttää esitysten muokkaamiseen: improvisointiin, sovituksiin ja sävellyksiin. Oppilaita kannustetaan esiintymään aina kun mahdollista, esimerkiksi koulun musiikkitunneilla tai perhejuhlissa.

Musiikkitaito 1 oppimateriaalina on esimerkiksi Suomalainen Pianokoulu Alkusoitto (R. Lehtelä ym.), tai toivekappaleita ja sormiharjoituksia, esimerkiksi Musiikin mestarit 1-2 tai 3-4 (J. Haapaniemi ym.) ja Dozen A Day: Mini ja 1 (E. Burnam), Nuottien ja sointumerkkien opetukseen: iPadilta/läppäriltä Pianorobot-nuottienopetuspelejä, Internetistä Riffstation, Muscore, Youtube ja Spotify tms. musiikkiohjelma. Internet, musikaalit, elokuvat, tapahtumat ja konsertit toimivat apuvälineinä.

Opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia eli Musiikkitaito 1 suorittamiseen menee keskimäärin kaksi vuotta.

Musiikkitaito 2 (100 h)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti.
- ohjata oppilasta kuuntelemaan musiikkia kuulonvaraisesti (Tavoitealue: Esittäminen ja ilmaiseminen)
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti (Tavoitealue: Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen)
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja (Tavoitealue: Soittaminen ja laulaminen)

Opintokokonaisuuden tavoite: oppia musiikin peruskäsitteet ja nuottikuva, rytmikuvioita, sointuja ja fraaseja, improvisointia ja vapaata säestystä, soittokappaleita (myös nelikätisesti opettajan kanssa). Sävellajeissa edetään kahteen etumerkkiin (asteikko, kolmisointu käännoksineen ja tärkeät soinnut I, IV ja V7).

SISÄLTÖ

OPPILAN OHJAAMINEN MUSIIKIN MERKITSEMISTAPOJEN YMMÄRTÄMISEEN JA LUKEMISEEN:

Pianon avain -oppikirjan tai vastaavan mukaisesti oppilas ohjataan löytämään laulamalla ja soittamalla korkeita ja matalia ääniä, melodian suunnan ylös- ja alaspäin. Ohjataan lukemaan koskettimien nimet, sorminumerot, rytmit kokonuotista kahdeksasosiin, ymmärtämään tahti ja tahtiviiva (lasketaan, taputetaan ja improvisoidaan), yleisimpiä tahtiosoituksia, nuottien ja taukojen aika-arvoja sekä nuottikirjoitusta (G-avain, F-avain ja apuviivat). Ohjataan, miten nuoteista soitetaan oikeilla käsi-asemilla pianoa, tehdään harppausharjoituksia, erilaisia kosketustapoja: staccato (terävä ääni) ja pudotus, legato (sitoen) ja fraasi (lauseke), trillejä (vierekkäisten sävelten vuorottelua), unisonossa (yksiäänisesti) soittaminen molemmin käsin. Rytmeistä opetetaan pisteelliset nuotit, jäsentelystä kohotahti ja yhdyskaari, asteikkoja (kokoaskeleet ja puoliaskeleet) sekä korotusmerkki, alennusmerkki ja palautusmerkki, sävellajeista duuri ja harmoninen molli kadensseja (tärkeitä sointuja), intervallit eli sävelvälit (priimistä oktaaviin), kolmisointu ja sen käännökset. Nuotit ulkoa (suuresta C:stä c3:een), 6/8-rytmi, C-duuri ja a-molli, suomalaista ja pohjoismaista musiikkia, nelikätisesti opettajan kanssa soitto, Albertin basso, septimisointu, G-duuri ja e-molli, trioli (kolme yhdellä iskulla), kuudestoistaosarytmit, F-duuri ja d-molli, italialaista ja espanjalaista ym. etelä-eurooppalaista musiikkia, tirri-rytmi, improvisointi (mielen mukaan soitto), D-duuri ja h-molli, säveltäjistä esimerkkejä: Mozart, Verdi, Wagner ja Tšaikovski tms, synkooppi (ti-taa-ti), meksikolaista ja amerikkalaista musiikkia, bluesia, B-duuri ja g-molli, japanilaista musiikkia, partituuri (monta instrumenttia samassa nuotissa) ja runsaasti laulujen nuotteja ja esitysmerkintöjä.

OPPILAAN OHJAAMINEN OMAKSUMAAN HYVIÄ HARJOITTELUTAPOJA JA HARJOITTELEMAAN

SÄÄNNÖLLESTI: Oppilaan kanssa sovitaan kotitehtävistä, kappaleista ja sormiharjoituksista kiinnittäen huomiota monipuoliseen soittotekniikkaan ja musiikin hahmotukseen. Oppilas käy treenaamassa säännöllisesti tunneilla ja kaikki poissaolot korvataan sovittuna ajankohtana. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman tavoitteita tarkistetaan ajoittain ja niiden saavuttamisesta palkitaan. Innostetaan harjoittelemaan säännöllisesti kotona ohjeiden mukaan. Oppilaan vahvuuksia vahvistetaan entuudestaan ja heikkouksia parannetaan toistoilla. Jokainen oppilas saa valita itse esityskappaleensa, jonka hän esittää joko kaikille yhteisessä konsertissa tai tunnilla erikseen sovitussa minikonsertissa. Esityskappaletta kerrataan jatkuvasti henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisen ohjelmiston ohella. Nuotteja kerrataan tarvittaessa Pianorobot-pelin avulla.

OPPILAAN OHJAAMINEN KUUNTELEMAAN MUSIIKKIA KUULONVARAISESTI:

Musiikin kuuntelu ja sen yhdistäminen omaan soittamiseen/laulamiseen on tehokkainta, kun opetetaan aluksi oppilaalle tuttuja toivekappaleita. Tutut rytmit, sävelet, soinnut, kertosäkeet, säkeistöt ja soolot auttavat soveltamaan niistä saatuja oppeja myös ennestään tuntemattomiin kappaleisiin. Esimerkiksi Pianorobot-pelin nuottien laulaminen ja soittaminen yhdistettynä kirjojen tai muun materiaalin esim. Musiikin perusteet 1 –kirjan säveltapailutehtävien kanssa auttaa saamaan nuotit soimaan mielessä ja sävelet hahmottumaan vähitellen nuotteina, sointuina ja erilaisina henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan ohjattuina kokonaisuuksina. Internetistä voi kuunnella kaikenlaista musiikkia tapailemalla kuulemaansa kuulonvaraisesti. Musiikin teoria hahmottaa ne sävelet ja soinnut, mitä kappaleissa korvakuulolta soittaessakin tarvitaan. Myös omaa soittoa/laulua ja opettajan esittämiä versioita ohjataan tunneilla hahmottamaan

kuuntelemalla ja niitä kirjoitetaan nuoteiksi.

OPPILAAN KANNUSTAMINEN KUUNTELEMAAN MUSIIKKIA MONIPUOLISESTI: Yhden genren tehokas kuunteleminen voi innostaa oppilasta musiikillisiin elämyksiin omassa soitossaan. Tosiasiassa musiikki on niin laaja käsite, että olisi sääli, jos esimerkiksi klassisen musiikin osa-alueet jäisivät kokonaan kuuntelematta popmusiikin tähden. Pianokoulu Leena tarjoaa maailman suosituimpien kappaleiden ohjelmiston jokaisen oppilaan käyttöön klassisesta kevyeen musiikkiin, oppikirjojen kappaleiden lisäksi oman kirjaston ja internetin valikoimien avulla. Jos johonkin kappaleeseen internetistä tai kirjastosta ei löydy valmista nuottia, niin siihen kirjoitetaan nuotit kuuntelemalla kappale säe kerrallaan tunnilla. Jokaisessa kappaleessa on monenlaisia isompia ja pienempiä toistuvia osia, joiden tunnistamisesta ja hahmottamisesta kuuntelemalla on oppilaalle hyötyä. Oppilasta innostetaan kaikin tavoin kuuntelemaan monipuolisesti musiikkia. Inspiraatiota omaan musiikkielämään kannustetaan etsimään konserteista, musikaaleista, elokuvista, peleistä, mediasta, kotoa, koulusta tai vaikkapa luonnosta.

OPPILAAN OHJAAMINEN HARJOITTELEMAAN SOITTAMISEN, LAULAMISEN JA YHTEISMUSISOINNIN PERUSTAITOJA: Soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja opitaan monin tavoin, eikä pelkästään kirjoista. Henkilökohtainen opetussuunnitelma laaditaan niin, että musiikin perustaidot karttuvat ohjatusti ja mielekkäästi. Konsertti/minikonsertti tarjotaan esiintymisen ja ilmaisun harjoitteluun. Yhteismusisointi muiden oppilaiden/internetin/opettajan kanssa kehittää vuorovaikutustaitoja ja esimerkiksi rytmiikan hallintaa. Virtuaalisesti yhteisesitys toteutuu, kun esimerkiksi Riffstationista tai Youtubesta laitetaan toivekappale soimaan taustamusikiksi ja oppilas saa kokemuksen yhteissoitosta soittamalla samaan aikaan kuin bändissä. Näin häntä ohjataan harjoittelemaan myös kotona esimerkiksi älypuhelimensa avulla. Lopuksi voidaan koota oppilaiden kesken sopivat kokoonpanot esityksiin ja sovitaan kenraaliharjoitukset yhdessä. Oppilaan omien ideoiden ja ratkaisujen luominen innostavat harjoitteluun, uudet tuulet uudistavat opetusta ja parhaat ideat jaetaan eteenpäin kaikille. Äänentunnistustekniikkaan perustuva Pianorobot-peli antaa palautteen oikeista ja vääristä sävelistä. Kun oppii nuotit, on helpompi treenata kappaleita oppimateriaaleista ja keskittyä tulkintaan. Oman musiikin ja musiikkitehtävien hahmotusta, kuuntelutehtäviä ja sopivia taiteenaloja ilmaisukeinoineen ohjataan käyttämään improvisointien, sovituksien ja sävellyksien harjoitteluun sekä itsenäisesti että yhdessä opettajan, internetin tai toisten oppilaiden kanssa.

Musiikkitaito 2 oppimateriaalina on esimerkiksi Pianon avain 1 (Louhos ym.) tai Suomalainen Pianokoulu 1 (Lehtelä ym.) ja lisäksi toivekappaleita ja sormiharjoituksia, ja esim. Mirja Kopra: Musiikin perusteet 1 -tehtäväkirja, internet, musikaalit, elokuvat, tapahtumat ja konsertit toimivat apuvälineinä.

Opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia eli Musiikkitaito 2 suorittamiseen menee keskimäärin kaksi vuotta.

Musiikkitaito 3 (100 h)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti

- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen (Taiteidenvälisyys)

Opintokokonaisuuden tavoite: nuotinluvun ja pianististen taitojen lisäksi kyky ymmärtää musiikkia, kokea soittaminen elämyksenä, mikä kehittää luovuutta ja herättää halun oppia lisää. Tutustuttaa oppilaan eri tyyllilajeihin, musiikin kieleen, muotorakenteisiin, pedaalin käyttöön ja korukuvioihin. Sävellajeissa edetään neljään etumerkkiin (asteikko, kolmisointu käännöksineen ja tärkeät sointuasteet)

SISÄLTÖ

OHJATAAN OPPILASTA SOITTAMISEN, LAULAMISEN JA YHTEISMUSISOINNIN PERUSTAITOJEN HARJOITTELUUN: Opetetaan musiikin syntyhistoriaa. Harjoitellaan moniäänistä sävellystä. Erotetaan homofonia ja polyfonia (yksi tai monta melodiaa), kokeillaan imitaatio ja kaanon (jäljittelyt). Harjoitellaan hankittuja perustaitoja toivekappaleiden lisäksi monenlaisen muun musiikin hahmottamiseen, esimerkiksi kansansävelmiin meiltä ja muualta tai internetin tarjontaan. Opetetaan kromaattinen (puoliaskelin etenevä) asteikko, synkooppi-säestys, pianon historia (klavikordi, cembalo, fortepiano, piano/ flyygeli, sähköiset kosketinsoittimet), pedaalit (polkimet), kokosävelasteikot, vaihtuvat tahtiosoitukset, staccaton ja pedaalin yhdistäminen, Es-duuri ja c-molli, oikealla kädellä säestäminen, E-duuri ja cis-molli, sormiharjoituksia ja etydeitä, kaksoisristi, As-duuri ja f-molli, transponointi As-duurista A-duuriin, tuplapisteelliset nuotit, enharmoniset (erinnimiset samat) sävelet.

OHJATAAN OPPILASTA MUSIIKILLISEEN ILMAISUUN: Musiikin ilmaisuun ohjataan oppilasta monin tavoin: opetetaan dynamiikkaa, tekniikkaa, korukuvioita, muotorakenteita, tyyllilajeja, tunnelmia ja heittäytymistä. Esimerkiksi ohjataan vertailemaan ilmaisussa portato-kosketus (erotellen) muihin soittotapoihin legato (sitoen) ja staccato (terävästi), kokeillaan pedaalin vaikutusta eri tavoin, soitetaan barokki-tyyliä (Bach, Händel, Corelli, Vivaldi), rokokoo-tyyliä (gavotti) ja muotorakenteesta rondo-muotoa. Keho otetaan mukaan, nivelet ja rotaatio-liike (ranne, kämmen ja sormet) huomioidaan soittamisen elävöittämisessä, kuten myös alas-ylös-jousto, sekä kevyet kaarenloput vaikutuksineen. Harjoitellaan tyylin mukaisesti wieniläisklassikkoja (Haydn, Mozart, Beethoven), sonaatti ja sinfonia. Innostetaan oppilasta ilmaisemaan itseään improvisoimalla. Opetetaan italiankielisiä musiikkitermejä ja niiden merkityksiä esityksissä. Improvisoinnissa kokeillaan asteikkojen kaavoja (koko- ja puoliaskeleet): duuri, luonnollinen, harmoninen ja melodinen molli sekä transponoiminen (siirtäminen) toiseen oktaavialaan tai sävellajiin. Yhteismusisoidaan nelikätisesti opettajan kanssa erilaisia versioita, tyyllitellään romantiikan aikakautta ja maistellaan modernia musiikkia, keksitään bitonaalinen (kaksi sävellajia päällekkäin) ja vapaatonaalinen improvisaatio (=luovaa soittoa vapaasti). Harjoitellaan piilomelodia tehokeinona. Improvisoidaan blues-kaavalla ja -asteikolla. Ohjataan oppilaan toivoma konsertti- tai minikonserttikappale esiintymisen ja ilmaisun harjoitteluun.

OHJATAAN OPPILASTA TOTEUTTAMAAN OMA OSUUTENSA OSANA MUSIIKILLISTA KOKONAISUUTTA: Ryhmissä/Nelikätisesti musisoimisessa tarvitaan erityistä keskittymistä omaan suoritukseen. Toisaalta yhdessä soittaminen/laulamminen tuo lisää rikkautta musiikkiesitykseen.

Yhteismusisointi muiden oppilaiden/internetin/opettajan kanssa toteutuu Pianokoulu Leenan tarjoamissa konserteissa tai sovituilla ryhmätunneilla. Myös yksin voi harjoitella omaa osuuttaan virtuaalisessa ryhmässä. Esimerkiksi Riffstationista tai Youtubesta laitetaan toivekappale soimaan taustamusiikiksi ja oppilas saa kokemuksen yhteisesityksestä soittamalla samaan aikaan kuin bändissä. Näin oppilasta ohjataan harjoittelemaan myös kotona. Lopuksi voidaan kerätä kokoonpano esitykseen ja sovitaan kenraaliharjoitukset yhdessä. Oppilaan omien ideoiden ja ratkaisujen luominen innostaa uusiin oman osuutensa sovituksiin. Oman musiikin ja musiikkitehtävien hahmotusta, monipuolisesti kuuntelutehtäviä ja muita taiteenaloja ilmaisukeinoineen voidaan käyttää improvisointiin ja sävellyksiin osana musiikillista kokonaisuutta.

TARJOTAAN OPPILAALLE TILAISUUKSIA TUTUSTUA TOISEEN TAITEENALAAAN JA SEN ILMAISUKEINOIHIN: Taiteidenvälisyys toteutuu opiskelemalla uusien musikaalien, elokuvien, taitoluistelumusiikkien tai konsertoivien esiintyjien ohjelmistoa. Oppilaalla on tilaisuus tutustua myös poikkitaiteellisesti näihin harrastuksiin liittyvän musiikkiin, ilmaisuun ja rytmiikkaan. Pianokoulu Leena kiinnittää huomiota aina musiikin elämyksellisyyteen. Kunkin oppilaan henkilökohtaiset mieltymykset saavat merkityksen paitsi kappalevalinnoissa niin myös musiikin visioimisessa piirtämällä sisällöstä kuvia tai sanoittamalla kappaleita tai säveltämällä tekstejä. Musiikkia analysoidaan myös luovien rytmisten liikkeiden/improvisoidun tanssin avulla, jolla saa luotua musiikille laajempaa merkitystä. Nämä ovat konkreettista taiteiden välistä työskentelyä Pianokoulu Leenan ohjaamana. Tässä yhteydessä on hyvä todeta, että musiikkipedagogi, pianonsoiton opettaja Leena Sievänen opiskelee v. 2018 tanssi-innostuksen ohjaajaksi Tampereen kesäyliopistossa kasvatustieteellisessä tiedekunnassa.

Musiikkitaito 3 oppimateriaalina on esimerkiksi Pianon avain 2 (Louhos ym.) tai Suomalainen Pianokoulu 2 (Lehtelä ym.) sekä lisäksi valikoituja toivekappaleita ja sormiharjoituksia. Tehtäväkirjana on esim. Mirja Kopran Musiikin perusteet 2. ja internet, musikaalit, elokuvat, tapahtumat ja konsertit toimivat apuvälineinä.

Opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia eli Musiikkitaito 3 suorittamiseen menee keskimäärin kaksi vuotta.

TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Teemaopinnot kohdistuvat neljään osa-alueeseen

1) *Soittaminen ja laulaminen*, jossa opetuksen tavoitteena on:

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun.

2) *Esittäminen ja ilmaiseminen*, jossa opetuksen tavoitteena on:

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun

- ohjata oppilasta improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen.

3) *Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen*, jossa opetuksen tavoitteena on:

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.

4) *Taiteidenvälinen osaaminen*, jossa opetuksen tavoitteena on:

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

Pianokoulu Leenan Teema -opinnot on jaettu kahteen opintokokonaisuuteen: Mestarikurssi 1 ja Mestarikurssi 2. Kokonaisuuksien tavoitteena on kehittää soittotekniikkaa, innostusta ja tulkintaa edelleen sekä soittamisessa että laulussa. Mestarikurssit perustuvat yhteisiin opintoihin, joissa tärkeimpänä sisältönä on oppilaan omien toivekappaleiden soveltaminen opiskeltaviin musiikin hahmotuksen perusteisiin. Itsensä ilmaisun lisäksi aktiivinen muiden kuunteleminen, musiikin jäsentäminen ja taiteidenvälinen osaaminen ovat keskeisiä tavoitteita Teemaopinnoissa.

Teemaopinnot sisältävät eri aikakausien *klassiset* musiikit: barokki, klassinen, romantiikka ja moderni, tai *kevyttä* musiikkia: elokuvamusiikit, pelimusiikit, hitit, jazz, blues, iskelmät, pop, rap, teatteri, musikaalit, etno, maakuntalaulut jne. ja riippuvat oppilaan valinnoista. Oppilas voi tuoda internetistä, kotoa, koulusta tai kirjastosta haluamansa kappaleet opeteltavaksi. Lisäksi Pianokoulu Leenalla on käytössä tuhansia nuotteja teemoittain, mistä valita. Mikäli joku oppilas toivoo kappaleen, mihin ei löydy nuotteja, se voidaan tehdä hänen puhelimensa soittolistalta tai Youtubesta kuuntelemalla ja sovittamalla siitä hänen taitotasoon sopiva versio. Esittämiseen ja ilmaisuun kiinnitetään Mestarikursseilla erityistä huomiota. Oppilaalle tarjotaan tilaisuus luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn kannustamalla tanssi-, kuva- tai sanataiteen avulla musisointia. Valinnaisuus: Teemaopinnot (molemmat Mestarikurssit) voi suorittaa klassisesta tai kevyestä musiikista kappaleita valiten.

Yhteismusisointia, bändisoittoa ja esiintymisiä minikonserteissa tai isoissa konserteissa järjestetään säännöllisesti ja mahdollisuuksien mukaan esiintymis- ja ilmaisutaidon kehittämiseksi.

Taiteidenvälisyyteen käytetään esimerkiksi liikettä, kuvia tai tarinoita. Oppilasta ohjataan niiden avulla elämykselliseen improvisointiin, säveltämiseen ja sovittamiseen.

Pianokoulu Leenan Teemaopintojen tavoitteet ja sisällöt on jaettu kahteen yhtä suureen opintokokonaisuuteen Mestarikurssit 1 ja 2 (yhteensä 200 tuntia, laskennallisena perusteena on käytetty 45 min/h). Tavoitteet ja sisällöt on kerrottu tarkemmin seuraavissa 100 tunnin opintokokonaisuuksissa Mestarikurssi 1 ja Mestarikurssi 2. Opintojen järjestys vaihtelee kunkin oppilaan opintosuunnitelman mukaan.

Mestarikurssi 1 (100 h)

Mestarikurssi 1:n tavoitteet jakautuvat edellisellä sivulla kuvattujen teemaopintojen neljän osa-alueen mukaisesti.

Opintokokonaisuuden tavoite: painottuu pianismiin, tulkintaan ja vuorovaikutukseen, oppia harjoittelemaan soittotekniikkaa ja erilaisia soittotapoja erityyillisissä kappaleissa. Mestari-kurssilla yhdistetään soittotekniikka ja tulkinta taiteellisesti eheäksi kokonaisuudeksi.

SISÄLTÖ

OHJATAAN OPPILASTA KEHITTÄMÄÄN INSTRUMENTTI- JA YHTEISMUSISOINTITAITOJAAN OMAN KIIINNOSTUKSENSA MUKAISESTI: Pianokoulu Leena opettaa Mestarikursseilla pianon avulla myös laulamaan nuoteista. Lisäksi tunneille voi ottaa mukaan sovittaessa muita omia soittimia tai kokeilla Pianokoulun kitaroita, äänentoistolaitteita ja syntetisaattoria kiinnostuksensa mukaan. Oppilaita ohjataan yhteismusisointiin opettajan/muiden oppilaiden/internetistä löytyvien taustojen kanssa. Mestarikurssi 1:n päätteeksi oppilas voi luoda oman kappaleen alusta loppuun, sovittuna ajankohtana Pianokoulu Leenan laitteilla. Opettaja ohjaa ja auttaa oppilaita kappaleiden tekemisessä (tekniikassa, esittämisessä, ilmaisussa, tulkinnassa ja sovittamisessa) soveltamaan opittuja taitoja ja kehittämään niitä edelleen. Vahvuuksia on mahdollista vahvistaa entisestään ja heikkouksia parantaa. Inspiraatiota kannustetaan etsimään internetistä, musikaaleista, elokuvista, peleistä, mediasta ja muista omista kiinnostuksen kohteista.

TUETAAN OPPILAAN SÄÄNNÖLLISTÄ HARJOITTELUA: Soittotekniikan ja laulun kehittyminen vaatii säännöllistä ja huolellista harjoittelua. Oppilaan kanssa sovitaan jokaisella oppitunnilla tavoitteelliset kotitehtävät, jotka tarkistetaan seuraavalla oppitunnilla. Jokaisella oppilaalla on oma yksilöllinen harjoittelumäärä, jota lisätään vähitellen taitojen kehittyessä ja innostuksen kasvaessa. Hyvästä harjoittelusta kiitetään ja annetaan palkinnoksi esimerkiksi tarroja. Oppilas voi viestittää milloin tahansa opettajalle, jos jokin asia askarruttaa häntä kotitehtävissä. Pianorobot-opetus on kannustava ja se tukee hyvin nuottien harjoittelemista kotona/tunnilla antaen jatkuvaa palautetta sekä oikeista että vääristä nuoteista. Mestarikurssi 1:n henkilökohtainen opintosuunnitelma auttaa ymmärtämään opintojen laajuuden ja asettamaan tavoitteita säännölliseen harjoitteluun. Tavoitteiden toteutumisesta seurataan ja jatkuva innokas treenaaminen johtaa palkitseviin tuloksiin.

OHJATAAN OPPILASTA KÄYTTÄMÄÄN MUSIIKIN HAHMOTUSTAITOJAAN MUSISOINTINSA TUKENA: Mestarikursseilla musiikin hahmotustaito on yhtä laaja kysymys kuin oppia musiikin kieli. Oppilasta ohjataan musiikin maailmaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman, oppikirjojen ja toivekappaleiden avulla unohtamatta improvisointia. Tempon, dynamiikan ja kosketustavan valitsemiseen musisoinnissa vaikuttaa kappaleen luonne ja oppilaan taitotaso. Esitellään musiikin suuria säveltäjäpianisteja (W.A. Mozart, F. Chopin, F. Liszt ym tai esimerkiksi elokuvasäveltäjiä John Williams, Yiruma ym) tai muita idoleita internetistä musisoinnin malleiksi. Opetetaan erilaisia nuottimerkkejä (mm. vanhoja, yleisiä, tremolo, glissando, klusteri, mykkä sävel, nuottien pitenevät aika-arvot, italiankielisiä sanoja jne.) Sävelväleistä opetetaan intervallien laadut ja tunnistaminen (suuri, pieni, puhdas, vähennetty, ylinouseva), melodiset (peräkkäiset) ja harmoniset (päällekkäiset) intervallit sekä sointujen tunnistaminen (esim. vähennetty septimisointu). Tanssimusiikissa tärkeintä on sovittaa rytmi, muoto, tila ja liike tyyliin, esimerkkejä esitellään monilta aikakausilta (coranto, sarabande, ecossaise, valssi, poloneesi, baletti, habanera tai

nykytanssi). Hahmotetaan muotorakenteita: esim sonaatti, ABA-muoto lauluissa, teema ja muunnelmia. Soittotekniikan hahmotus auttaa jäsentämään kappaleen osia. Tutkitaan musiikin selkärangaksi kenraalibassoa tai sointumerkkejä laulukirjoista. Käytetään hempeää konsonanssia (sopusointua) ja riipaisevaa dissonanssia (riitasointuja), hahmotetaan sävellajit ja kvinttiympyrä musisoinnin tueksi. Kokeillaan elävää rytmiä ja lopukkeita sekä uusia soittotapoja: ilman staccato-merkintää staccato, hahmotetaan rubato (ryöstäytyen) ja balanssi (tasapaino) musisoinnissa. Lisäksi käytetään murrettuja oktaaveja ja forte-akordeja mahtipontisuuteen, vertaillaan ääntä kapealla una corda (yhdeällä kielellä) ja normaalilla tre corde (kolmella kielellä soittoa) flyygelin soundissa. Tunnistetaan rytmin hienouksia, esim polyrytmiikkaa (3:2), kapellimestarin tahtia, vaihtuvia tahtiosoituksia ja eripituisia fraaseja, sekä ilman tahtiviivoja esitystä. Yhdistetään melodia ja säestys samassa kädessä sekä kokeillaan outoja sointuja laulun säestyksenä.

OHJATAAN OPPILASTA KUULONSUOJELUUN: Pianokoulu Leenan oppilaita ohjataan vakavasti ottamaan kuulonsuojelu huomioon esimerkiksi lukemalla oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa kuuloliiton sivusto <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/kuulonsuojelu/> tai vastaava tulostettu ohjeistus kuulonsuojelusta. Pianokoulu Leena opettaa oppilaita kiinnittämään huomiota äänen voimakkuuden hillitsemiseen.

OHJATAAN OPPILASTA ESIINTYMÄÄN ERILAISSA TILANTEISSA JA KOKOONPANOISSA: Pianokoulu Leena tarjoaa konsertit/minikonsertit esiintymis- ja ilmaisun harjoitteluun yleisön edessä. Yhteismusisointi muiden oppilaiden/internetin/opettajan kanssa toteutuu yhteisesti sovitulla tunneilla. Esimerkiksi Riffstationista tai Youtubesta laitetaan toivekappale soimaan taustamusiikiksi ja oppilas saa kokemuksen yhteissoitosta soittamalla samaan aikaan ja samassa tempossa kuin bändissä. Näin hän voi harjoitella myös kotona. Lopuksi voidaan koota sopiva kokoonpano esitykseen ja sovitaan kenraaliharjoitukset yhdessä. Oppilaan omien ideoiden ja ratkaisujen luominen on tärkeää. Oppilasta kannustetaan esittämään ohjelmistonsa aina kun mahdollista, esim. perhejuhlissa tai kouluilla.

OHJATAAN OPPILASTA ELÄVÄÄN MUSIIKILLISEEN ILMAISUUN: Pianokoulu Leena keskittyy elävään musiikilliseen tulkintaan ja musisoinnin iloon. Ohjataan oppilasta hahmottamaan tunteiden ja ajatusten ilmaisu musiikin kautta. Improvisoidaan, transponoidaan sävellyksiä sopivalle korkeudelle ja säestetään toivelauluja sointumerkeistä. Ohjataan käyttämään erilaisia tyylikeinoja, musiikkitekniikkaa ja sävellyksiä: esim klassisesta musiikista barokkityyli, teema ja muunnelmat, Sarabande G.F. Händel, sonaattimuoto, Sonatiini (M. Clementi), laulava legato, Cantabile (laulavasti) ja Poloneesi (F. Chopin), taiturimaisia sovituksia, Andantino (F. Liszt), pedaalin käyttö, Valssi (esim J. Brahms), dynamiikan vivahteita laulussa ja soitossa, ajoittamisen hienosäätöä, suomalaista musiikkia (esim J. Sibelius, O. Merikanto), kapellimestari lyö kahteen, kapellimestari lyö yhteen, Sonaatti (esim J. Haydn), tauot puhuttelevat, tekniikkaa, pianovirtuoosiharjoittelua, pianolla improvisointia nelikäsisesti, kertausta, musiikkisanastoa. Opetetaan hallitsemaan kehon eri osien koordinaatiota (käsi, ranne, käsivarsi jne). Musisoidaan yleisimmin legato (sitoen) ja leggiero (keveästi) ja monilla muilla tavoin. Vaihtoehtoisesti kevyestä musiikista ohjataan luonteen ja tyylin mukaisesti elokuvamusiikit, pelimusiikit, hitit, jazz, blues, iskelmät, rock, pop, rap, teatterimusiikki, musikaalit, etno, maakuntalaulut jne.

OHJATAAN OPPILASTA IMPROVISOINTIIN, SOVITTAMISEEN JA SÄVELTÄMISEEN: Pianokoulu Leena innostaa oppilasta Mestarikurssilla luovuuteen, improvisointiin, kappaleiden sovittamiseen ja omien säveltämiseen monin tavoin. Oman musiikin ja musiikkitehtävien hahmotusta, monipuolisesti kuuntelutehtäviä ja muita taiteenalaja ilmaisukeinoineen käytetään. Jokainen oppitunti sisältää onnistuessaan uusia musiikillisesti luovia ratkaisuja. Oppilasta kannustetaan

löytämään oma yksilöllinen musiikillinen minänsä, joka liittyy kunkin oppilaan luovuuteen, rohkeuteen, taitotasoon, elämyksiin, muistoihin ja kokemuksiin. Inspiraatiota etsitään mm. internetistä, musikaaleista, elokuvista tai muualta, kunkin oppilaan kiinnostuksen kohteista.

OHJATAAN OPPILASTA KUUNTELEMAAN OMAA MUSISOINTIAAN MYÖS OSANA MUSIIKILLISTA KOKONAISUUTTA: Pianokoulu Leena korostaa keskittymistä omaan suoritukseen musisoinnissa. Yhtä tärkeää on oppia kuuntelemaan muiden suorituksia ja saada onnistumisia omaan musisointiin myös orkesterin tai dueton jäsenenä. Usein uuteen kappaleeseen tutustutaan yhdessä opettajan kanssa niin, että soitetaan kappale yhdessä. Myöhemmin oma osuus esityksestä paranee ja sitä voi alkaa soittaa internetin taustojen ja muiden oppilaiden kanssa. Pianokoulu Leenan oppilaita ohjataan monin tavoin kuuntelemaan omaa musisointiaan osana musiikillista kokonaisuutta. Laulun harjoittelussa melodia voidaan opetella ensin soittamalla sitä pianolla tai kuuntelemalla malli internetistä tai opettajalta. Sen jälkeen voi laulumelodian jättää pois säestyksestä ja säestää itseään improvisoimalla sointuja eri tavoin. Syntetisaattorilla voi tehdä kokonaan oman sovituksen haluamastaan kappaleesta tai oman sävellyksen vaikka yksin. Kappaleeseen voi kokeilla erilaisia taustoja ja kuunnella, mikä miellyttää eniten.

TUETAAN OPPILASTA KASVAMAAN AKTIIVISEKSI JA MOTIVOITUNEKSI MUSIIKIN KUUNTELIJAKSI: Pianokoulu Leena tukee oppilasta kasvamaan osallistuvaksi ja innokkaaksi musiikin kuuntelijaksi. Inspiraation lähteinä käytetään esimerkiksi konsertteja, musikaaleja, elokuva- ja pelimusiikkeja, kaikkea mahdollista internetin laajasta tarjonnasta. Lisäksi esimerkiksi Musiikin perusteet – kirjasarjasta kuunnellaan klassisen musiikin helmiä ja analysoidaan kuunnellut kappaleet huolellisesti. Parhaita kuuntelukokemuksiaan oppilaat tuovat itse älypuhelimillaan oppitunnille soitettaviksi. Tyyliuuntia voi olla monia ennen kuin se omin löytyy. Kun oppilas saa oman luovuutensa kukkimaan, niin hän saa unohtumattoman elämyksen ja aktiivisuuden kyseisen musiikin kuunteluun.

OPASTETAAN OPPILASTA HAHMOTTAMAAN JA JÄSENTÄMÄÄN MUSIIKKIA KUULONVARAISESTI: Pianokoulu Leena opettaa Mestarikurssilla monin tavoin oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti. Ensin opetellaan kuuntelemaan sävelien suhteita, asteikkoja, kolmisointuja ja kadensseja, bassokuvioita, sointuja ja melodioita. Sitten hahmotetaan vähän isompia kokonaisuuksia, fraaseja ja muotorakenteita (esim. säkeistö, kertosaie, soolo, ABA, ABC ja ABACADA). Sen jälkeen erotetaan erikoisemmat sävellajit, muunnetut sävelet, erikoissoinnut ja modulaatiot (sävellajin vaihdokset) kuuntelemalla. Tauot, rytmitys ja erilaiset dynamiikan (äänen voimakkuuden) sävyt ovat myös tärkeitä kuulonvaraisen jäsentelyn kannalta. Tyylilajeja opetetaan myös jäsentämään. Popmusiikin genret ovat monelle oppilaalle tuttuja, mutta barokin, klassisen, romantiikan ja modernin musiikin tyylien jäsentelyyn tarvitsevat useimmat oppilaat opastusta. Edellä mainittujen lisäksi Pianokoulu Leena opastaa oppilaita hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti Mestarikursseilla monenlaisien toivekappaleiden kuuntelulla, nuotteja kirjoittamalla ja sointuja analysoimalla.

TARJOTAAN OPPILAALLE TILAISUUKSIA LUOVAAN TEKEMISEEN JA TAITEIDENVÄLISEEN TYÖSKENTELYYN: Taiteidenvälisyys toteutuu opiskelemalla uusien musikaalien, elokuvien, taitoluistelumusiikkien tai konsertoivien esiintyjien ohjelmistoa. Pianokoulu Leena tarjoaa opetusta näihin harrastuksiin liittyvän musiikin, ilmaisun ja rytmiikan osalta myös poikkitaiteellisesti. Oppitunnilla kiinnitetään huomiota musiikin elämyksellisyyteen ja kunkin oppilaan henkilökohtaisiin mieltymyksiin musiikin visioimisessa esimerkiksi piirtämällä sisällöstä kuvia tai sanoittamalla kappaleita tai säveltämällä tekstejä. Musiikkia analysoidaan myös luovien rytmisten liikkeiden/improvisoidun tanssin avulla, jolla saa luotua musiikille laajempaa merkitystä.

Nämä ovat konkreettista taiteiden välistä työskentelyä Pianokoulu Leenan ohjaamana. Lisäksi oppilaita kannustetaan kehittämään luovuutta ja työskentelemään taiteidenvälisesti monipuolisesti myös Pianokoulun ulkopuolella jakamalla informaatiota paikallisista tilaisuuksista ja harrastusmahdollisuuksista.

Mestarikurssi 1 oppimateriaalina on esimerkiksi Pianon avain 3 (Louhos ym.) tai Suomalainen Pianokoulu 3 (Lehtelä ym.) tai toivekappaleita ja sormiharjoituksia. Tehtäväkirjana on esim. Musiikin perusteet 3 (M. Kopra). Internet, musikaalit, elokuvat, tapahtumat tai konsertit toimivat apuvälineenä.

Opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia eli Mestarikurssi 1 suorittamiseen menee keskimäärin kaksi vuotta.

Mestarikurssi 2 (100 h)

Mestarikurssi 2 tavoitteet jakautuvat sivulla 15 kuvattujen teemaopintojen neljän osa-alueen mukaisesti.

Opintokokonaisuuden tavoite: tutustua harmonia- ja muoto-opin perusteisiin, ja analysoida sävellyksiä säveltäjän näkökulmasta, antaa apukeinoja musiikin sävyjen soittamiseen, tulkintaan, esittämiseen, säveltämiseen ja sovittamiseen.

SISÄLTÖ

OHJATAAN OPPILASTA KEHITTÄMÄÄN INSTRUMENTTI- JA YHTEISMUSISOINTITAITOJAAN OMAN KIINNOSTUKSENSA MUKAISESTI: Pianokoulu Leena opettaa Mestarikursseilla pianon avulla myös laulamaan nuoteista. Lisäksi tunneille voi ottaa mukaan sovittaessa muita omia soittimia tai kokeilla Pianokoulun kitaroita, äänentoistolaitteita ja syntetisaattoria kiinnostuksensa mukaan. Oppilaita ohjataan yhteismusisointiin opettajan/muiden oppilaiden/internetistä löytyvien taustojen kanssa. Mestarikurssi 2:n päätteeksi voi oppilas luoda oman kappaleen alusta loppuun sovittuna ajankohtana Pianokoulu Leenan laitteilla. Opettaja ohjaa ja auttaa oppilaita kappaleiden tekemisessä (tekniikassa, esittämisessä, ilmaisussa, tulkinnassa ja sovittamisessa) soveltamaan opittuja taitoja ja kehittämään niitä edelleen. Vahvuuksia on mahdollista vahvistaa entisestään ja heikkouksia parantaa. Inspiraatiota kannustetaan etsimään internetistä, musikaaleista, elokuvista, peleistä, mediasta ja muista omista kiinnostuksen kohteista.

TUETAAN OPPILAAKSEN SÄÄNNÖLLISTÄ HARJOITTELUA: Soittotekniikan ja laulun kehittyminen vaatii säännöllistä ja huolellista harjoittelua. Oppilaan kanssa sovitaan jokaisella oppitunnilla tavoitteelliset kotitehtävät, jotka tarkistetaan seuraavalla oppitunnilla. Jokaisella oppilaalla on oma yksilöllinen harjoittelumäärä, jota lisätään vähitellen taitojen kehittyessä ja innostuksen kasvaessa. Hyvästä harjoittelusta kiitetään ja annetaan palkinnoksi esimerkiksi tarroja. Oppilas voi viestittää milloin tahansa opettajalle, jos jokin asia askarruttaa häntä kotitehtävissä. Pianorobot-opetus on kannustava ja se tukee hyvin nuottien harjoittelemista kotona/tunnilla antaen jatkuvaa palautetta sekä oikeista että vääristä nuoteista edeten tasolta toiselle. Mestarikurssi 2:n henkilökohtainen opintosuunnitelma auttaa ymmärtämään opintojen laajuuden ja asettamaan tavoitteita säännölliseen harjoitteluun. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja jatkuva innokas treenaaminen johtaa palkitseviin tuloksiin.

OHJATAAN OPPILASTA KÄYTTÄMÄÄN MUSIIKIN HAHMOTUSTAITOJAAN MUSISOINTINSA TUKENA: Musisointinsa hahmotuksessa ja analysoinnissa voi jatkuvasti kehittyä. Pianokoulu Leena ohjaa oppilasta Mestarikurssi 2:lla sävellysten syventävään analysointiin. Oppilaan musisoinnin tueksi hahmotetaan soittamalla ja laulamalla nuottikirjoitusta, perusnuottiarvojen lisäksi esimerkiksi yhdistettyjä aika-arvoja ja poikkeuksellisia jakoja. Merkintätavoista opetetaan Mestarikurssilla esimerkiksi pitkät tauot, lyhenteitä ja erilaisia kertausmerkintöjä. Muistutetaan mieleen perustahtilajit, opetetaan yhdistettyjä tahtilajeja ja asymmetrisiä tahtilajeja. Kerrataan oktaavialat, nuottiaivaimet (g-, f- ja c-avaimet), kantasävelet ja kromaattiset muunnokset, tilapäiset etumerkit, enharmoniset (erinimiset samat) sävelet, duuriasteikko, erilaiset molliasteikot ja kvinttiympyrän duurisävellajit rinnakkaissävellajeineen. Opetetaan muunnossävellajit, kromaattinen asteikko duurissa ja mollissa, diatonisuus/kromaattisuus, dominanttinoonisoinnut duurissa ja mollissa, puuttuvat sävelet noonisoinnussa, septimisoinnussa ja kolmisoinnussa sekä avosoinnut avartamassa musisointia. Sointuasteiden käytöstä opetetaan musisoinnin tueksi kokolopuke, puolilopuke, harhalopuke, täyslopuke ja täydellinen lopuke, heikolla tahtiosalla esiintyvät hajasävelet (eivät sointusäveliä): loma-, sivu-, vaihto- ja ennakkosävel, vahvalla tahtiosalla esiintyvät hajasävelet: pidätys ja appoggiatura, urkupiste (basso pysyy), melodisen mollin sointumuodot ja molliasteikkojen eroavaisuudet, modulaatioista muunnossävelet: diatooninen, kromaattinen, diatonis-enharmoninen ja kromaattis-enharmoninen modulaatio, muunnosoinnuista: modaaliset muunnosoinnut (toonika, subdominantti ja dominantti), napolilainen sointu, väldominantit ja ylinousevat sekstisoinnut: italialainen, ranskalainen, englantilainen ja saksalainen sekstisointu. Tavanomaisesta poikkeavat sävelet rikastuttavat musisointia ja sytyttävät kiinnostuksen niin kuulijassa kuin esittäjässä.

OHJATAAN OPPILASTA KUULONSUOJELUUN: Pianokoulu Leenan oppilaita ohjataan vakavasti ottamaan kuulonsuojelu huomioon esimerkiksi lukemalla oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa kuuloliiton sivusto <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/kuulonsuojelu/> tai vastaava tulostettu ohjeistus kuulonsuojelusta. Pianokoulu Leena opettaa oppilaita kiinnittämään huomiota äänen voimakkuuden hillitsemiseen.

OHJATAAN OPPILASTA ESIINTYMÄÄN ERILAISISSA TILANTEISSA JA KOKOONPANOISSA: Pianokoulu Leena tarjoaa konsertit/minikonsertit esiintymis- ja ilmaisun harjoitteluun yleisön edessä. Yhteismusisointi muiden oppilaiden/internetin/opettajan kanssa toteutuu Mestarikurssi 2:lla yhteisesti sovituilla tunneilla. Esimerkiksi Riffstationista tai Youtubesta laitetaan toivekappale soimaan taustamusiikiksi ja oppilas saa kokemuksen yhteissoitosta soittamalla samaan aikaan kuin bändissä. Näin hän voi harjoitella myös kotona. Lopuksi kerätään kokoonpano esitykseen ja sovitaan kenraaliharjoitukset yhdessä. Oppilaan omien ideoiden ja ratkaisujen luominen on tärkeää. Oppilasta kannustetaan esittämään ohjelmistonsa aina kun mahdollista, esim perhejuhlissa tai kouluilla.

OHJATAAN OPPILASTA ELÄVÄÄN MUSIIKILLISEEN ILMAISUUN: Pianokoulu Leena keskittyy elävään musiikilliseen tulkintaan ja musisoinnin iloon ilmaisussa. Ohjataan hahmottamaan tunteiden ja ajatusten ilmaisu musiikin kautta. Improvisoidaan ja transponoidaan sävellyksiä sopivalle laulukorkeudelle tai säestetään toivelauluja sointumerkeistä luovalla tavalla. Ohjataan käyttämään erilaisia tyylikeinoja, musiikkitekniikkaa ja sävellyksiä klassisessa musiikissa. Vaihtoehtoisesti kevyestä musiikista ohjataan luonteen ja tyylin mukaisesti elokuvamusiikit, pelimusiikit, hitit, jazz, blues, iskelmät, rock, pop, rap, teatterimusiikki, musikaalit, etno, maakuntalaulut jne. Luodaan musiikille merkityksiä kuvien, tekstien, tarinoiden, muistojen ja kokemusten kautta. Etsitään musiikilliseen ilmaisuun erilaisia tapoja ja kokeillaan monenlaisia versioita esityskappaleista.

OHJATAAN OPPILASTA IMPROVISOINTIIN, SOVITTAMISEEN JA SÄVELTÄMISEEN: Pianokoulu Leena innostaa oppilasta Mestarikurssilla luovuuteen, improvisointiin, kappaleiden sovittamiseen ja omien säveltämiseen monin tavoin. Oman musiikin ja musiikkitehtävien hahmotusta, monipuolisesti kuuntelutehtäviä ja muita taiteenaloja ilmaisukeinoineen käytetään. Jokainen oppitunti sisältää onnistuessaan uusia musiikillisesti luovia ratkaisuja. Oppilasta kannustetaan löytämään oma musiikillinen minänsä, joka on kaikilla yksilöllinen ja liittyy kunkin oppilaan luovuuteen, rohkeuteen, taitotasoon, elämyksiin, muistoihin ja kokemuksiin. Inspiraatiota etsitään mm. internetistä, musikaaleista, elokuvista tai muualta, kunkin oppilaan kiinnostuksen kohteista.

OHJATAAN OPPILASTA KUUNTELEMAAN OMAA MUSISOINTIAAN MYÖS OSANA MUSIIKILLISTA KOKONAISUUTTA: Pianokoulu Leena korostaa keskittymistä omaan suoritukseen musisoinnissa. Yhtä tärkeää on oppia kuuntelemaan muiden suorituksia ja saada onnistumisia omaan musisointiin myös orkesterin tai dueton jäsenenä. Usein uuteen kappaleeseen tutustutaan yhdessä opettajan kanssa niin, että soitetaan kappale yhdessä. Myöhemmin oma osuus esityksestä paranee ja sitä voi alkaa soittaa internetin taustojen ja muiden oppilaiden kanssa. Pianokoulu Leenan oppilaita ohjataan monin tavoin kuuntelemaan omaa musisointiaan osana musiikillista kokonaisuutta. Laulun harjoittelussa melodia voidaan opetella ensin soittamalla sitä pianolla tai kuuntelemalla malli internetistä tai opettajalta. Sen jälkeen voi laulumelodian jättää pois säästyksestä ja säestää itseään improvisoimalla sointuja eri tavoin. Syntetisaattorilla voi tehdä kokonaan oman sovituksen haluamastaan kappaleesta tai kokonaisen sävellyksen vaikka yksin. Kappaleeseen voi kokeilla erilaisia taustoja ja kuunnella, mikä miellyttää eniten.

TUETAAN OPPILASTA KASVAMAAN AKTIIVISEKSI JA MOTIVOITUNEKSI MUSIIKIN KUUNTELIJAKSI: Pianokoulu Leena tukee oppilasta kasvamaan osallistuvaksi ja innokkaaksi musiikin kuuntelijaksi. Inspiraation lähteinä käytetään esimerkiksi konsertteja, musikaaleja, elokuva- ja pelimusiikkia, kaikkea mahdollista internetin laajasta tarjonnasta. Lisäksi esimerkiksi Musiikin perusteet – kirjasarjasta kuunnellaan klassisen musiikin helmiä ja analysoidaan kuunnellut kappaleet huolellisesti. Parhaita kuuntelukokemuksiaan oppilaat tuovat itse älypuhelimillaan oppitunnille soitettaviksi. Tyyliisuuntia voi olla monia, ennen kuin se omin löytyy. Mikä saa oppilaan oman luovuuden kukkimaan, antaa hänelle unohtumattoman elämyksen ja aktiivisuuden kyseisen musiikin kuunteluun.

OPASTETAAN OPPILASTA HAHMOTTAMAAN JA JÄSENTÄMÄÄN MUSIIKKIA KUULONVARAISESTI: Pianokoulu Leena opettaa Mestarikurssilla monin tavoin oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti. Ensin opetellaan kuuntelemaan sävelien suhteita, asteikkoja, kolmisointuja ja kadensseja, bassokuvioita, sointuja ja melodioita. Sitten hahmotetaan vähän isompia kokonaisuuksia, fraaseja ja muotorakenteita (esim. säkeistö, kertosäe, solo, ABA, ABC ja ABACADA). Sen jälkeen erotetaan erikoisemmat sävellajit, muunnetut sävelet, erikoissoinnut ja modulaatiot (sävellajin vaihdokset) kuuntelemalla. Tauot, rytmitys ja erilaiset dynamiikan (äänen voimakkuuden) sävyt ovat myös tärkeitä kuulonvaraisen jäsentelyn kannalta. Tyyllilajeja opetetaan myös jäsentämään. Popmusiikin genret ovat monelle oppilaalle tuttuja, mutta barokin, klassisen, romantiikan ja modernin musiikin tyylien jäsentelyyn tarvitsevat useimmat oppilaat opastusta. Edellä mainittujen lisäksi Pianokoulu Leena opastaa oppilaita hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti Mestarikursseilla monenlaisien toivekappaleiden kuuntelulla, nuotteja kirjoittamalla ja sointuja analysoimalla.

TARJOTAAN OPPILAALLE TILAISUUKSIA LUOVAAN TEKEMISEEN JA TAITEIDENVÄLISEEN TYÖSKENTELYYN: Taiteidenvälisyys toteutuu opiskelemalla uusien musikaalien, elokuvien,

taitoluistelumusiikkien tai konsertoivien esiintyjien ohjelmistoa. Pianokoulu Leena tarjoaa opetusta näihin harrastuksiin liittyvän musiikin, ilmaisun ja rytmiikan osalta myös poikkitieteellisesti. Oppitunnilla kiinnitetään huomiota musiikin elämyksellisyyteen ja kunkin oppilaan henkilökohtaisiin mieltymyksiin musiikin visioimisessa esimerkiksi piirtämällä sisällöstä kuvia tai sanoittamalla kappaleita tai säveltämällä tekstejä. Musiikkia analysoidaan myös luovien rytmisten liikkeiden/improvisoidun tanssin avulla, jolla saa luotua musiikille laajempaa merkitystä. Nämä ovat konkreettista taiteiden välistä työskentelyä Pianokoulu Leenan ohjaamana. Lisäksi oppilaita kannustetaan kehittämään luovuutta ja työskentelemään taiteidenvälisesti monipuolisesti myös Pianokoulun ulkopuolella jakamalla informaatiota paikallisista tilaisuuksista ja harrastusmahdollisuuksista.

Mestarikurssi 2 oppimateriaalina käytetään esimerkiksi Anssi Mattilan Harmonia- ja muoto-opin perusteet tai Toiveohjelmistoa ja sormiharjoituksia. Tehtäväkirjana esim. samasta sarjasta Harjoituskirja (A. Mattila) tai Musiikin perusteet 4 (Mirja Kopra). Lisäksi säveltapailuun esim. Lectio Sonorum I ja II (S. Raitio). Internet, musikaalit, elokuvat, tapahtumat tai konsertit toimivat apuvälineinä.

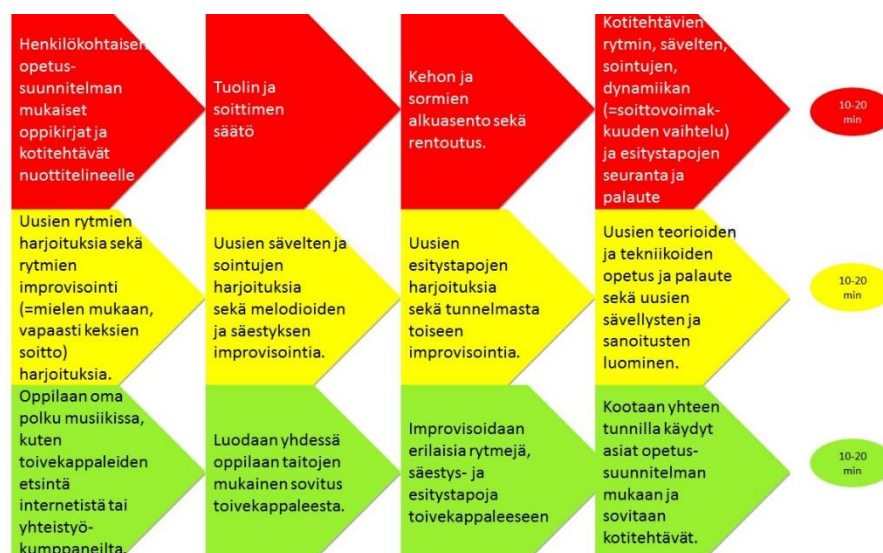
Opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia eli Mestarikurssi 2 suorittamiseen menee keskimäärin kaksi vuotta.

OPETUSJÄRJESTELYT JA OPPITUNNIN RAKENNE

Yksityistunti on jokaisella oppilaalla yleensä kerran viikossa. Lisäksi ryhmätunnille kokoonnutaan lukukausien aikana joka kuukausi 60 minuuttia. Yksityistunnin kesto on 30–60 minuuttia, joka sovitaan kunkin oppilaan kanssa. Kaikki peruuntuneet yksityistunnit syystä riippumatta korvataan toisena ajankohtana sopimuksen mukaan, eli jokaisella Pianokoulu Leenan oppilaalla on etuoikeus yhdenvertaisesti saada sama tuntimäärä opetusta joka vuosi.

Oppitunnin rakenne on esitetty kaaviossa 1. Siinä ovat valmisteluvaiheet, kuten välineiden ja kehon asettelu, harjoittelun seuranta ja musiikin hahmotusta, luovia soittoharjoituksia monin tavoin, teorioiden ja tekniikoiden opetusta, toivekappaleiden ja teknologisten keksintöjen soveltamista sekä tavoitteellista opetussuunnitelman ja toiveiden mukaista taitojen kehittämistä.

Kaavio 1.
Oppitunnin
rakenne

Melodia tarkoittaa peräkkäisiä säveliä (yksi kosketin kerrallaan soittoa) ja säestys yhtäaikaista sointuja. Improvisointi on soittoa mielen mukaisesti esimerkiksi käyttämällä vain määrättyä aluetta pianosta. Siinä oppilas saa itse keksiä uusia musiikillisia keinoja ilmaisuun esimerkiksi juuri opitun asian, liikkeen, kuvien tai tarinan avulla.

Opetusviikkoja on syyslukukaudella 20 ja kevätlukukaudella 24, yhteensä 44 viikkoa tehokasta opetusta lukuvuodessa. Oppilaan soitonopiskelu jatkuu usein vuosikausia, jopa yli 10 vuotta. Kaikista opintokokonaisuuksista saa oppilas lopulta Yhteisiä opintoja ja Teemaopintoja yhteensä 500 tuntia (opetustunnin laskennallinen peruste on 45 min). Yleisin yksityistunnin pituus on käytännössä 30 minuuttia, mutta kuukausittain pidettävän ryhmätunnin pituus on 60 minuuttia, jolloin opetusmäärä kuukausittain on vähintään laskennallisen perusteen mukaiset 45 min oppilasta kohden viikossa. Musiikin perusteet -tehtäviä saa opiskella etätöinä myös itse, jolloin ryhmätunneille ei tarvitse osallistua, ja siinä tapauksessa tehtävät tuodaan tarkistettaviksi yksityistunnilla. Oppilaita harjoitetaan yksityistunneilla myös esiintymiseen, yhteissoittoon ja säestykseen sekä kannustetaan luomaan orkestereita keskenään.

Oppilaskonsertit ovat yleensä noin viikkoa ennen juhannusta ja joulua. Oppilaat saavat valita esityskappaleensa itse ja osallistuminen on vapaaehtoista. Konsertit ovat siis ylimääräinen, oppilasystävällinen ja maksuton, säännöllinen tilaisuus vuorovaikutukseen muiden kanssa ja mahdollisuus esiintymiseen isolle joukolle kaksi kertaa vuodessa. Itse konserttitilaisuudet eivät siis varsinaisesti ole laskennallisena osana opintoja, vaikka niistä varmasti jokainen oppii paljon. Sen sijaan konserttiin harjoittelu/esiintymisohjaus sisältyy jokaisen opintokokonaisuuksiin ja yksityistunneille. Oppilas saa (jatkuvan opettajalle esiintymisen lisäksi) aina esityskappaleensa valmistuttua kutsua muutamia läheisiään tai ystäviään yksityistunnillensa ”minikonserttiin”, mistä hän saa erinomaista esiintymiskokemusta.

Jokaiselle opiskelijalle tehtävä henkilökohtainen opintosuunnitelma toimii välineenä opetuksen suunnittelussa ja ohjaa häntä tavoitteelliseen opiskeluun. Oppilaiden vanhemmat saavat myös tulla suunnitteluun ja milloin tahansa tunnille mukaan kuuntelemaan ja keskustelemaan. Tavoitteita tarkistetaan säännöllisesti. Uudet opintosuunnitelmat tehdään tai tarkistetaan yleensä lukukausien alussa.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Opintoja arvioidaan opintojen aikana ja niiden päätyttyä. Arviointi tukee Pianokoulu Leenan jokaisen oppilaan edistymistä ja se on kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää. Sillä ohjataan oppilaita myös omien tavoitteiden asettamiseen. Opintosuunnitelman mukaan etenemistä arvioidaan säännöllisesti sitä tarkistaen. Jatkuva palaute on monipuolista, kirjallista ja suullista. Esimerkiksi oppitunneilla suoritusta hiotaan haastavien kohtien toistoilla, ja välitodistuksissa vahvuuksien ja Opintokokonaisuuksissa edistyminen analysoidaan.

Oppilasta ohjataan myös itse- ja vertaisarviointiin. Esimerkiksi aloittelijat saavat valita suorituksistaan erikokoisia tarroja itselleen. Kaikki voivat ryhmätunneilla, internetissä ja konserteissa inspiroitua muiden esityksistä ja toivoa näitä kappaleita myös itselleen. Oppilas saa

opettajalta henkilökohtaista palautetta koko opintojensa ajan edistymisestänsä. Yksilöä ohjataan oman oppimisprosessin ymmärtämiseen eli opastetaan kuinka opintokokonaisuudet antavat työkaluja soittotaitoon. Oppilaan lähtökohdat huomioidaan ja koska jokaisen oma polku musiikissa on yksityisopetuksessa räätälöity henkilökohtaisesti, niin sen arviointi auttaa ymmärtämään kuinka pienistä paloista rakennetaan omia musiikillisia taitoja kohti yhä monipuolisempaa ja taitavampaa tulkintaa. Yleisen oppimäärän päättötodistuksessa ei käytetä numeroarvostelua.

ARVIOINNIN KOHTEET

Soittaminen ja laulaminen

- oppilaan kehitys instrumentti- ja yhteismusisointitaidoissa oman kiinnostuksensa mukaisesti
- opiskelun säännöllisyys
- musiikin hahmottamistaidot
- kuulonsuojelun tärkeyden ymmärtäminen

Esittäminen ja ilmaiseminen

- vahvuudet erilaisissa esiintymistilanteissa ja kokoonpanoissa
- elävän musiikillisen ilmaisun kehitys
- improvisointi, sovittamis- ja säveltämistaitojen kehitys.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- oppilaan musisointi osana musiikillista kokonaisuutta
- kehitys aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- taito hahmottaa ja jäsentää musiikkia kuulonvaraisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

- oppilaan luova tekeminen ja kyky taiteidenväliseen työskentelyyn

Arviointi tukee oppilaan yksilöllisten musiikkitaitojen tavoitteellista edistymistä tasolta toiselle Pianokoulu Leenan opintokokonaisuuksien mukaisesti. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti musiikillisten taitojen oppimisprosessiin ja niiden kehittymisen aikana tapahtuneisiin muutoksiin, kuten edellisessä kappaleessa tarkemmin esiteltiin. Se tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymistä. Se kohdistuu ainoastaan musiikilliseen työskentelyyn ja tavoitellun opintokokonaisuuden osaamisen karttumiseen. Lisäksi se motivoi oppilasta opetuksen aikana ja ohjaa opetuksen suuntaa.

Osallistumistodistus sisältää oppilaan henkilötiedot, tiedot opiskelun kestosta, Pianokoulun leiman ja rehtorin allekirjoituksen sekä sanallisen kuvauksen oppilaan sen hetkisestä osaamisesta. Todistuksessa kerrotaan yhteisistä opinnoista Musiikkitaito 1, 2 tai 3 -tasolla sekä oppilaan erityisvahvuudet Teemaopinnoista Mestarikursseilla 1 ja 2 .

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen oppilas saa suoritettuaan Yhteiset opinnot (300 h) ja Teemaopinnot (200h). Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Opintokokonaisuudet muokkaa opettaja yhdessä oppilaan kanssa hänen taitotasoonsa sopiviksi. Muualla suoritettut opinnot luetaan soveltuvilta osin hyväksi ja niitä täydennetään. Tarpeen vaatiessa voidaan oppimäärää yksilöllistää.

OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

Pianokoulussa ei ole ikärajoja eikä pääsykokeita. Oppilaaksi pääsee sopimalla ajan ja käymällä ensimmäisellä tutustumiskäynnillä sekä sopimalla jatkosta.

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Tulevaisuudessa tehdään edelleen yhteistyötä oppilaiden vanhempien, Tampereen kaupungin, Pirkanmaan musiikkiopiston, Linnainmaan kirjaston, koulujen, Sibelius-Akatemian ja muiden kulttuuritahojen ihmisten kanssa. Uutta yhteistyötä on jo aloitettu perustamalla Abcpianoclub ry sekä jatkamalla Pianorobot Oy:n digitaalisten palvelujen kehittämistä ja testaamista.

Muihin taiteenaloihin tutustumista aiotaan tulevaisuudessa kasvattaa entisestään. Yhteistyötä lisätään koulujen ja muiden kulttuuritahojen ihmisten kanssa jopa kansainvälisesti mahdollisuuksien mukaan.

TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Toimintaa kehitetään jatkuvasti yhdessä oppilaiden, heidän vanhempiensa, koulujen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa muuttuvan maailman ja uusien innovaatioiden myötä. Uuden Tietosuojalain vaatimukset otetaan huomioon, kuten Tampereen konservatoriolla pidetyssä koulutuksessa esitettiin keväällä 2018. Opettajuutta kehitetään käymällä kasvatustieteellisiä kursseja Tampereen kesäyliopistossa. Lisätietoja saa yhteistyökumppaneilta, facebookista ja kotisivuilta www.pianokoululeena.fi ja www.pianorobot.com

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Taiteenperusopetuslain mukaisesti tilanne kartoitetaan ja toimenpiteet päivitetään vuosittain. Oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on erillinen päivitettävä asiakirja.